

Indexul Egalității de Gen 2015

Impactul politicilor de gen 2009-2014

Această notă analitică este elaborată de către Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare cu suportul FHI360 datorită ajutorului generos al poporului american oferit prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate aparțin Centrului Parteneriat pentru Dezvoltare și nu reflectă în mod necesar poziția USAID sau a Guvernului SUA.

Cuprins

I. Introducere	3
2.Rezumatul constatărilor	4
3.Metodologie	5
3.1.Domeniile și Indicatorii	5
3.2.Cum este calculat Indexul?	6
4. Piața muncii	8
5.Politica	9
6.Educația	10
7.Accesul la Resurse.....	11
8.Percepții și Stereotipuri.....	12
9.Sănătate.....	13
Anexa 1: Calculele Indexului pe domenii	14

1. Introducere

Indexul egalității de Gen are drept scop măsurarea nivelului egalității de gen și a progreselor anuale înregistrate la acest capitol. Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare a recurs la elaborarea Indexului Egalității de Gen, pentru a oferi un tablou complex al situației din perspectiva dată în Republica Moldova. Indexul Egalității de Gen va fi utilizat drept argument pregnant la elaborarea noului Program Național de Asigurare a Egalității de Gen pentru anii 2016-2020, constituind un indicator de impact al politicilor, precum și unul de prioritizare a domeniilor, resurselor și eforturilor pentru a asigura o egalitate efectivă de gen.

Indexul Egalității de Gen măsoară nivelul egalității de gen pe 6 domenii cheie. Indexul Egalității de Gen, este calculat în baza a 31 de indicatori de impact¹, grupați în șase categorii relevante, cum ar fi: (i) Piața Muncii, (ii) Politică, (iii) Educație, (iv) Accesul la Resurse, (v) Percepții și Stereotipuri, (vi) Sănătate. Pentru fiecare domeniu a fost calculat un sub index care poate varia de la 0 – indicând o inegalitate totală între femei și bărbați și 100 – indicând o egalitate de gen perfectă. Astfel, cu cât indicele calculat este mai aproape de 100, cu atât nivelul egalității de gen pe acel domeniu este mai înalt.

.....
Inegalitate - 0 ————— 100 - Egalitate

În această notă analitică, Indexul vă măsoară și impactul Programului Național de Asigurare a Egalității de Gen. Indexul a fost calculat atât pentru anul 2009, atunci când Programul Național de Asigurare a Egalității de Gen 2010-2015 a fost adoptat, cât și pentru perioada 2014, penultimul an până la finalizarea Programului, pentru a vedea care a fost progresul pe ansamblu și pe fiecare domeniu aparte.

Indexul Egalității de Gen măsoară inegalitatea în ambele direcții. De cele mai multe ori conceptul egalității de gen este confundat cu demersul de a promova în exclusivitate drepturile femeilor. Datele Indexului egalității de gen va arăta că, de fapt, și bărbații sunt afectați direct de inegalitatea de gen în special pe domeniile sănătății și educației.

---

¹ Indicatori cum ar fi: rata de ocupare, rata de ocupare informală, rate candidațiilor și a persoanelor alese în funcții electivă, ponderea studenților pe diferite domenii, morbiditatea în rândul populației, salariul mediu, pensia medie .

2.Rezumatul constatărilor

Republica Moldova are un nivel scăzut al egalității de gen. Indexul egalității de gen , atît pentru anul 2009 cît și pentru anul 2014 arată că la momentul actual ne aflăm la *mijloc de drum* în ceea ce privește egalitatea de gen. În anul 2014, în patru domenii, am atestat un nivel semnificativ al inegalității de gen (un punctaj mai mic de 70).

Domeniile Relevante	Valoarea indexului 2009	Valoarea Indexului 2014	Progrese/Regrese
Piața Muncii	70	63	-7
Politică	32	34	+2
Educație	55	54	-1
Accesul la Resurse	77	75	- 2
Percepții, Stereotipuri	47	52	+5
Sănătate	73	71	-2
Indexul Egalității de Gen	59	58	-1

Tabelul 1: Indexul egalității de Gen 2009-2014

Nivelul egalității de gen în Republica Moldova a scăzut, comparativ cu anul 2009. Acest lucru se explică prin faptul că majoritatea reformelor² relevante promovării egalității de gen nu au fost adoptate și implementate de către actuala clasă politică.

Politica rămâne a fi domeniul în care persistă cel mai mare nivel al inegalității de gen. Acesta este domeniul în care atestăm doar o treime de egalitate, domeniu în care s-a realizat foarte puține progrese, iar cele realizate au fost la nivel local – fără implicarea factorilor politici.

Programul Național de Asigurare a Egalității de Gen nu a avut un impact semnificativ. Ținând cont de valoarea joasă a Indexului Egalității de Gen pentru 2009 și pentru 2014 putem concluziona că eforturile Guvernului pentru a asigura un nivel mai mare al egalității de gen nu a avut succes.

Din cele șase domenii măsurate în cadrul Indexului, în patru s-au înregistrat regresive. S-a depistat o tendință îngrijorătoare în ceea ce privește deteriorarea situației din perspectiva egalității de gen în domeniul pieții muncii, fapt care vorbește despre lipsa unor măsuri eficiente ce ar putea asigura reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie (puține creșe, concediu mult prea mare de îngrijire a copilului).

Deși predomină stereotipurile de gen, percepțiile față de rolul femeilor în politică s-au îmbunătățit un pic. Putem constata, că în ultima perioadă cetățenii Republicii Moldova au devenit mai puțini *patriarhali* și mai deschiși în a accepta o participare mai largă a femeilor în politică și afaceri.

Indexul Egalității de Gen măsoară egalitatea sau inegalitatea în ambele direcții – inegalitatea față de bărbați și față de femei. Inegalitatea de gen pe domeniile pieții muncii, politică, resurse, percepții afectează, în primul rînd, femeile. Bărbații, însă, sunt afectați de inegalitățile din domeniul educației și sănătății. În ambele aceste domenii egalitatea de gen a fost lezată comparativ cu 2009.

² Vezi Agenda Egalității de Gen http://progen.md/files/5604_7649_agenda_reforma_egalitatea_de_gen.pdf

3. Metodologie

3.1. Domeniile și Indicatorii

Indexul Egalității de Gen este un indice compozit calculat în baza a 31 de indicatori grupați în șase domenii relevante: (i) Piața Muncii, (ii) Politică, (iii) Educație, (iv) Accesul la Resurse, (v) Percepții și Stereotipuri, (vi) Sănătate vezi tabelul de mai jos.

Domeniul	Indicatorii
Piața Muncii	<ul style="list-style-type: none"> • Rata de ocupare • Reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie măsurată prin rata de ocupare în rândul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 25-49 de ani, care au cel puțin un copil de 0-6 ani. • Segregarea pe piața muncii măsurată prin indexul de segregare pe orizontală (segregarea pe sectoarele economice) și indicele segregării pe verticală (segregarea pe poziții în cadrul sectorului). • Rata de ocupare informală, cu excepția sectorului agricol.
Politică	<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea candidaților / candidatelor în cadrul alegerilor parlamentare. • Ponderea deputaților / deputatelor în Parlament. • Ponderea candidaților / candidatelor pentru funcția de consilier/ă locală. • Ponderea candidaților / candidatelor la funcția de primar. • Ponderea persoanelor alese în funcția de primar.
Educație	<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea studenților / studentelor în domeniile cu profil real (științe exacte, inginerie, tehnologii de fabricare, tehnologie chimică, arhitectură și construcții). • Ponderea studenților / studentelor în domenii cu profil umanist (arte, științe umanistice, științe politice, științe sociale, asistența socială, științe ale comunicării). • Ponderea studenților / studentelor din programele de învățământ superior. • Ponderea studenților / studentelor în educația terțiară. • Ponderea persoanelor (25-64 ani) care au studii superioare.
Accesul la Resurse	<ul style="list-style-type: none"> • Salariul mediu net lunar. • Pensia medie. • Ponderea de venituri din activitatea salarială în gospodării. • Ponderea de venituri din activitatea individuală non agricolă. • Ponderea veniturilor din prestațiile sociale.
Percepții și stereotipuri	<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea răspunsuri pozitive la întrebarea – destinul femeii este familia și gospodăria. • Ponderea răspunsuri pozitive la întrebarea – femeile nu au ce căuta în politică. • Ponderea răspunsuri pozitive la întrebarea – este mai mult de datorica

bărbaților să aducă bani în casă.

- Ponderea răspunsuri pozitive la întrebarea – bărbații pot crește copiii la fel de bine ca și femeile.
- Ponderea răspunsuri pozitive la întrebarea – este mai mult de datorita femeilor să se ocupe de treburile casei.

Sănătate

- Bolile aparatului respirator la 100 000 de locuitori.
- Morbiditate prin tumori maligne la 100 000 locuitori.
- Durata medie a speranței de viață.
- Mortalitatea generală a populației, boli a aparatului circulator, la 100 000 locuitori.
- Mortalitatea generală a populației, boli ale aparatului digestiv la 100 000 de locuitori.
- Traume și otrăviri, la 100 00 de locuitori.

Tabel 2: Lista domeniilor și indicatorilor care formează Indexul Egalității de Gen.

Alegerea domeniilor și indicatorilor s-a bazat pe următoarele criterii:

(i) domeniile selectate trebuie să fie relevante din perspectiva egalității de gen, dar și prin faptul că sunt abordate de politicile publice și se disting prin persistența inegalității de gen.

(ii) indicatorii selectați trebuie să semnaleze impactul, pentru că, de cele mai multe ori, în procesul evaluării politicilor de promovare a egalității de gen a lipsit perspectiva Impactului, iar calcularea Indexului va suplini acest gol.

(iii) indicatorii selectați trebuie să fie desegregați pe criteriul de gen și trebuie să fie disponibili atât pentru anul 2009³ (anul de referință) – atunci când a fost adoptat Programul Național de Asigurare a Egalității de Gen 2010-2015, cât și pentru anul 2014 – pentru a putea înțelege care a fost impactul acestui Program, dar și a altor măsuri de politică publică asupra nivelului egalității de gen în Republica Moldova.

3.2.Cum este calculat Indexul Egalității de Gen?

Indexul Egalității de Gen are scopul de a reflecta egalitatea de gen în ambele direcții, altfel spus, măsurările în cadrul Indexului vor cuprinde inegalități care afectează atât bărbații cât și femeile. Indexul Egalității de Gen nu este Indexul Inegalității față de femei.

Calcularea Indexului pornește de la premisa conceptuală că **într-o societate în care există o deplină egalitate de gen, bărbații și femeile sunt supuși în aceeași măsură efectelor fenomenelor pozitive sau negative din domeniile selectate**. Altfel spus, într-o societate în care există deplină egalitate de gen, rata de ocupare sau rata de șomaj a femeilor trebuie să fie egală cu cea a bărbaților. Dacă valorile indicatorului pentru bărbați și pentru femei sunt egale, atunci, raportul lor mereu va fi egal cu 1, **indiferent de cum acestea sunt raportate**, vezi formula de mai jos.

$$\text{dacă indicator bărbați} = \text{indicator femei} \text{ atunci } \text{Index} = \frac{\text{Indicator bărbați}}{\text{Indicator femei}} = \frac{\text{Indicator femei}}{\text{Indicator bărbați}} = 1$$

³ Pentru o mică parte din indicatori această regulă nu a fost respectată din motive obiective, fapt menționat în tabelul de calcule. Spre exemplu BNS a modificat în 2011 modalitatea de calcul a salariului mediu, fapt care a făcut imposibilă compararea salariului mediu din 2009 cu cel din 2014.

Dacă valorile indicatorului sunt egale, deci raportându-le vom obține 1, iar dacă acestea nu sunt egale, iar raportînd indicatorul mai mic la cel mai mare vom avea mereu o cifră mai mică ca 1 – fapt ce va indica o inegalitate.

dacă **indicator bărbați** > **indicator femei** atunci $Index = \frac{\text{indicator femei}}{\text{indicator bărbați}} \leq 1$

Altfel spus, atunci cînd valoarea indexului va fi aproape de 0 – acest lucru va indica inegalitate semnificativă. Cînd, însă, valoarea indexului va fi aproape de 1 – aceasta semnaleză o inegalitate mai puțin semnificativă. Pentru claritate, atunci cînd vom raporta indicatorii, de fiecare dată îi vom înmulți cu 100, astfel, valoarea indexului va putea varia de la 0 – lipsa totală de egalitate la 100 – egalitate perfectă.

Inegalitate - 0 ..... 100 - Egalitate

Calcularea Indexului presupune, în primul rînd, calcularea valorilor pentru fiecare din cele 6 domenii. Pentru fiecare domeniu subindexul este calculat în baza **mediei aritmetice simple** a raportării valorilor indicatorilor pentru femei și bărbați, selectați pentru domeniul dat. Mai jos este oferit exemplul de calcul pentru domeniul politic (toate calculele sunt disponibile în anexa acestui raport).

Indicator	2009		2014		Raportări 2009	Raportări 2014
	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei		
Ponderea candidaților in cadrul alegerilor Parlamentare (%)	71,6	28,4	69,95	30,05	39,66	42,96
Ponderea deputaților in Parlament (%)	75,24	24,76	78,22	21,79	32,91	27,86
Ponderea candidaților pentru funcția de consilier local (%)	71,6	28,4	70,2	29,8	39,66	42,45
Ponderea candidaților la funcția de primar (%)	81,1	18,9	77,5	22,5	23,30	29,03
Ponderea persoanelor alese in funcția de primar (%)	81,49	18,51	79,5	20,5	22,71	25,79
Index					32	34

Tabel 3: Model de calcul a sub indexului pentru doemeniul Politică.

Astfel, în final vom obține calculele pentru sub index pentru 6 domenii calculați pentru anii 2009 și 2014. Indexul egalității de gen este calculat ca **media aritmetică simplă** a subindexurilor pentru anii respectivi.

4. Piața muncii

	2009	2014
Valoarea Indexului Egalității de Gen	59	58
Valoarea sub Index Piața Muncii	70	63

Comparativ cu alte domenii, nivelul egalității de gen pe piața muncii s-a deteriorat cel mai mult. Acest lucru a fost determinat de pronunțarea inegalităților în ceea ce privește (i) rata de angajare a femeilor care au cel puțin un copil de vârstă preșcolară, care a scăzut cu 20% în doar patru ani și (ii) rata ocupării informale a bărbaților în sectoarele economiei, cu excepția sectorului agricol, s-a redus mult mai puțin comparativ cu rata de ocupare a femeilor.

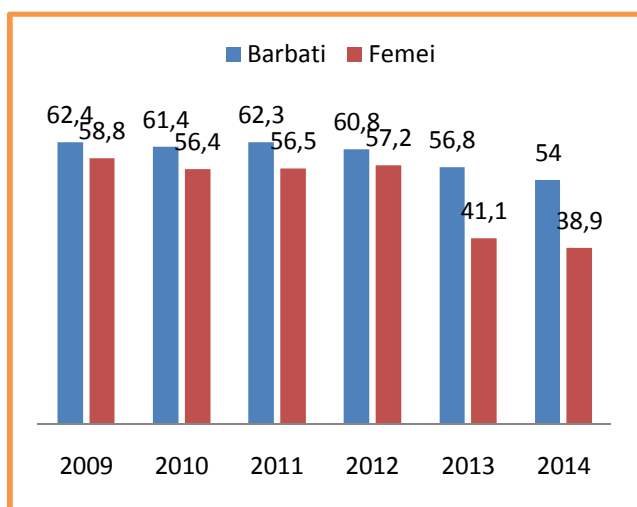

Figura 1: Rata de ocupare a părinților cu cel puțin un copil de vârstă preșcolară.

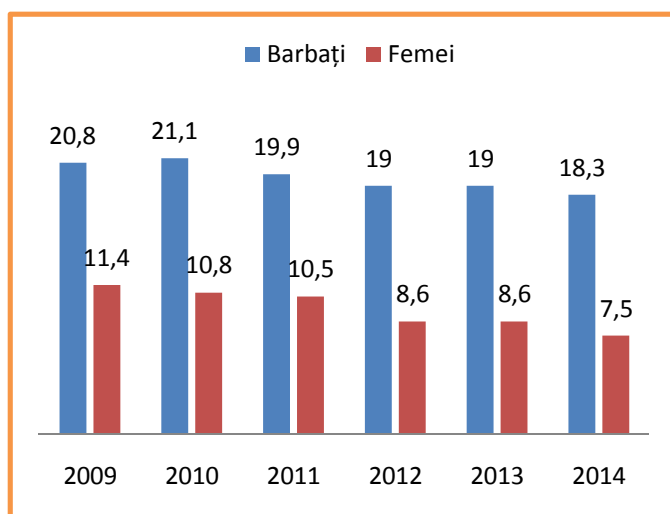

Figura 2: Ratele de ocupare informală.

Segregarea pe piața muncii rămâne a fi una destul de pronunțată. Valoarea indexului segregării pe orizontală – care măsoară repartizarea inegală a femeilor și bărbaților pe cele mai importante domenii ale economiei a rămas neschimbată comparativ cu 2009 (la cota de 58). Indicele segregării pe verticală – care măsoară inegalitatea de reprezentare a bărbaților și a femeilor în pozițiile de conducere în toate sectoarele economice, a crescut de la 53 la 55.

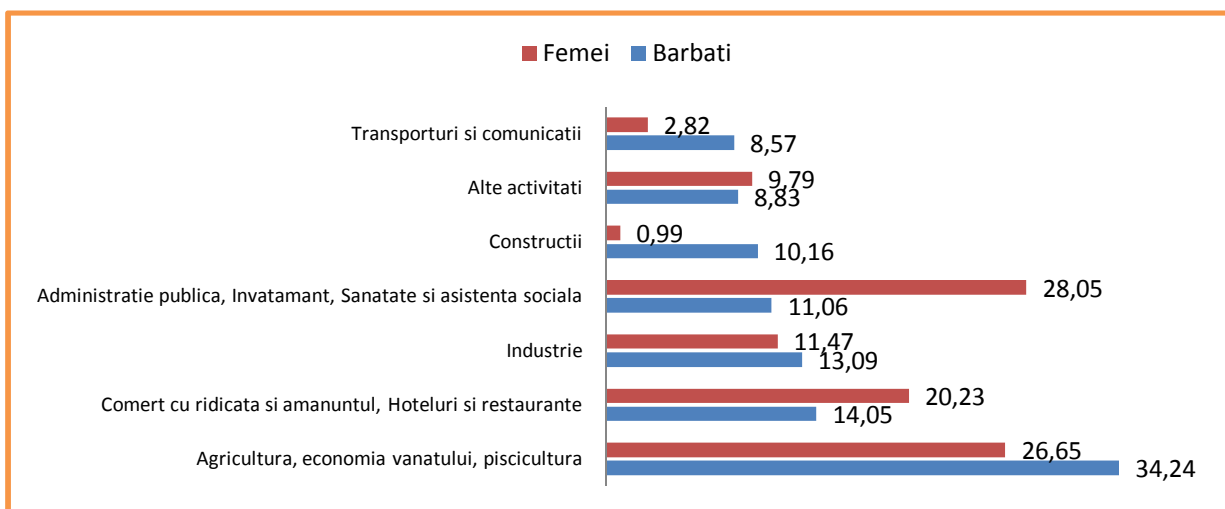

Figura 3: Ponderea femeilor și bărbaților angajați în cele mai importante sectoare ale economiei.

5. Politică

	2009	2014
Valoarea Indexului Egalității de Gen	59	58
Valoarea sub Index Politică	32	34

Inegalitățile de gen în domeniul politicii sunt cele mai semnificative, iar la nivel politic mare nu au fost înregistrate progrese. Ponderea femeilor în rândul candidaților pentru alegerile parlamentare și a deputaților a rămas practic neschimbată din anul 2005. Astfel spus, la nivelul politicii mari, clasa politică nu a reușit să se reformeze astfel, încât să fie mai deschisă pentru a avea mai multe femei candidate.

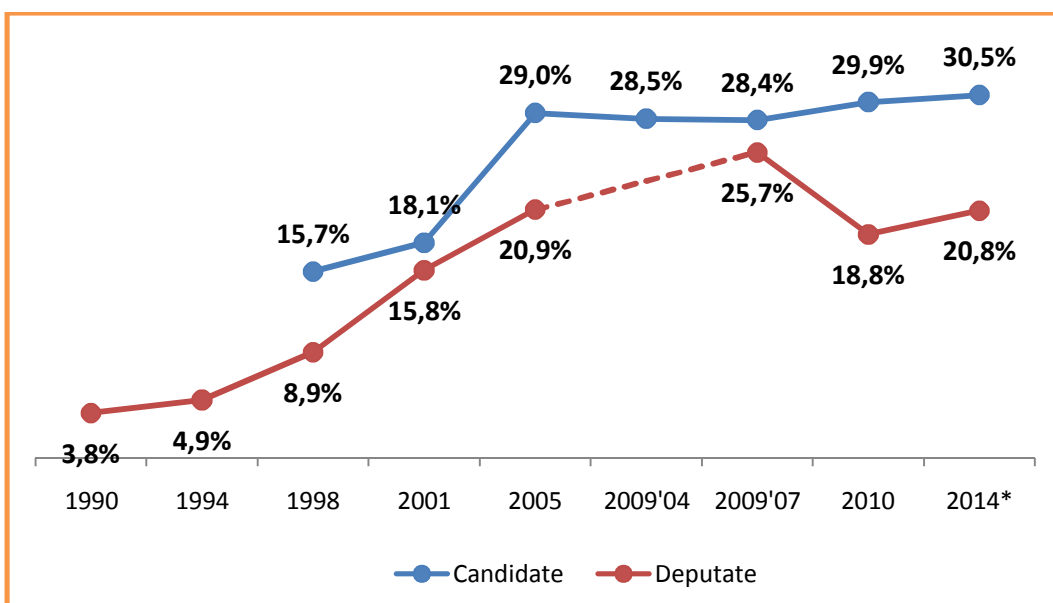

Figura 4: Ponderea femeilor candidate și alese în cadrul alegerilor Parlamentare 1998-2014.

Finanțarea în campania electorală rămâne a fi una din cele mai importante obstacole pentru participarea echitabilă a femeilor. Dat fiind nivelul redus de democrație internă în cadrul partidelor politice, putem prezuma că adevărata competiție este influențată și de capacitatea de a contribui financiar la întreținerea partidului și a campaniei electorale, fapt care dezavantajează majoritatea femeilor.

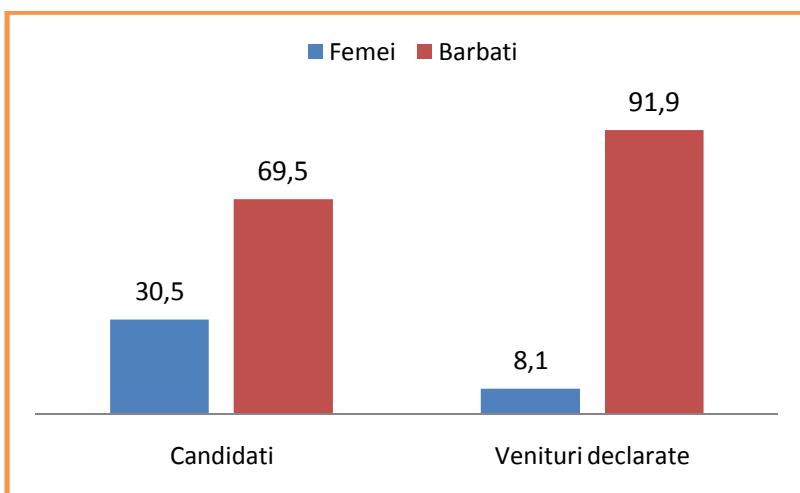

Figura 5: Ponderea veniturilor declarate de femeile și bărbații candidați în alegerile parlamentare din 2014.

6. Educația

	2009	2014
Valoarea Indexului Egalității de Gen	59	58
Valoarea sub Index Educația	55	54

Segregarea de gen pe domenii a educației s-a aprofundat. Indicele de segregare de gen în educație, măsurat ca și ponderea studeților la studii cu profil umanist (în care predomină femeile) și cel cu studii de profil realist (unde predomină bărbații) a scăzut în medie cu 3,5 puncte, de la 36,5 puncte din 100 (indicator care exprimă o inegalitate pronunțată) la 33. Acest fenomen este parte a cercului vicios descris parțial și în capitolul Piața muncii. Astfel, percepțiile generale cu privire la predilecția asupra sectorului din economie, în care ar fi bine să lucreze o femeie sau un bărbat, influențează și sunt influențate de ponderea femeilor și bărbaților în alegerea studiilor și segregarea lor ulterioară pe piața muncii, vezi tabelul de mai jos.

După părerea dvs., în următoarele domenii ar trebui să lucreze...	Barometrul de Gen 2006		Ponderea femeilor salarizate 2011	Ponderea femeilor în rândul studenților 2011
	Mai ales bărbați	Mai ales femei		
1. Agricultură	47,4%	3%	33,8%	24,2%
2. Energetică-telecomunicații	72,3%	2,4%	25,6%	15,4%
3. Industria textilă/prelucrătoare	18,9%	48,%	56,0%	64,8%
4. Construcții	72,5%	2,7%	17,5%	31,8%
5. Transport	65,8%	4%	32,5%	3,9%
6. Învățământ	5,6%	28,1%	75,4%	71,1%
8. Sănătate	4,9%	21,7%	80,7%	70,6%
9. Administrația Publică	20,3%	7,8%	43,1%	74,8%
10. Comerț	8,6%	19,3%	52,6%	
11. Bănci	13,2%	15,5%	67,0%	68,44%

Tabel 4: Cercul vicios al segregării în educație și piața muncii.

Există și decalaje de gen la nivelul performanței academice. Decalaje care în cea mai mare parte defavorizează băieții. Un studiu recent al Ministerului Educației⁴ a identificat, că performanța academică a fetelor este mai mare cu 7,2% și 11,5%. Aceste concluzii sunt similare cu rezultatele evaluării PISA din 2009 în Republica Moldova, vezi graficul de mai jos.

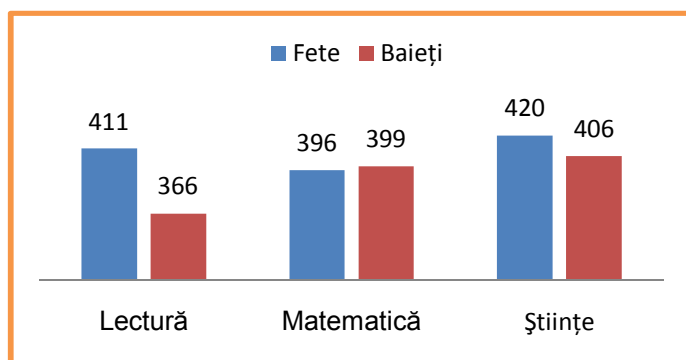

Figura 6: Diferențele de gen în rezultatele PISA 2009.

⁴ Studiu recent cu privire la evaluarea competențelor de bază ale absolvenților în învățământul primar și gimnazial.

7. Accesul la Resurse

	2009	2014
Valoarea Indexului Egalității de Gen	59	58
Valoarea sub Index Accesul la Resurse	77	75

Independența financiară a femeilor este în scădere, în special în rândul femeilor vârstnice. Acest fapt este datorat mai multor factori: (i) discrepanța de gen a pensiilor (măsurată ca și diferența procentuală dintre pensia medie a bărbaților și cea a femeilor) este în creștere din cauza unui sistem de pensii care dezavantajează femeile⁵, (ii) crește și ponderea veniturilor din prestații sociale în cadrul gospodăriilor conduse de femei care în mare parte sunt femei în vârstă.

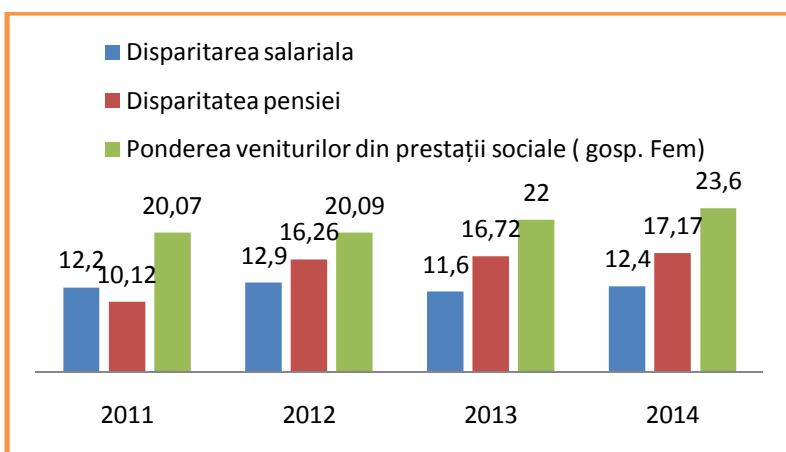

Figura 7: Dinamica discrepanței salariale, pensiilor și a veniturilor parvenite din prestații sociale.

Cele mai semnificative discrepanțe salariale sunt concentrate în cele mai bine plătite sectoare. Deși discrepanța salarială (măsurată ca și diferența procentuală dintre salariul mediu net al bărbaților și cel al femeilor) a rămas la nivelul de 12%, este îngrijorător faptul că în cele mai bine plătite sectoare, este prezentă cea mai mare discrepanță salarială care afectează femeile, iar în sectoarele cel mai prost plătite, crește discrepanța salarială care afectează bărbații (cea cu valoare negativă în grafic).

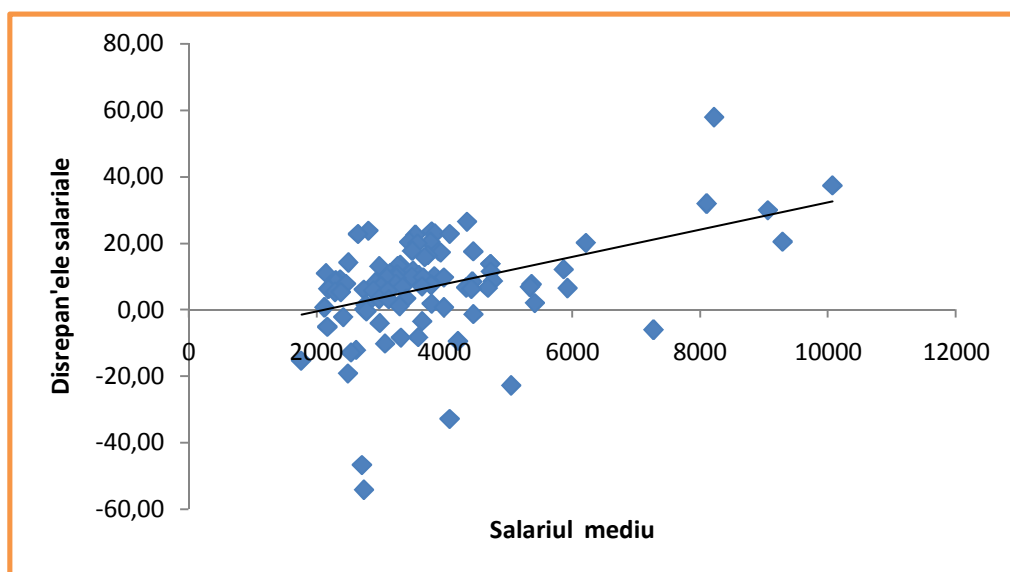

Figura 8: Relația dintre salariul mediu și discrepanțele salariale de gen.

⁵ Pentru mai multe detalii referitoare la inegalitățile pe care sistemul de pensii le generează puteți consulta analiza http://progen.md/files/6827_reforma_pensii_final.pdf

8. Percepții și Stereotipuri

	2009	2014
Valoarea Indexului Egalității de Gen	59	58
Valoarea sub Index Percepții și Stereotipuri	47	52

Percepțiile și stereotipurile față de rolurile tradiționale ale bărbaților și femeilor rămân a fi destul de patriarhale și au rămas neschimbate în ultimii patru ani⁶. Faptul că percepțiile asupra rolurilor tradiționale ale femeilor și bărbaților persistă, indică asupra dublei poveri cu care se confruntă femeile din Republica Moldova. Deși majoritatea respondenților indică o deschidere față de capacitatea bărbaților de a avea grijă de copil, datele oficiale pentru 2014 arată că 96,35% din cei care utilizează concediul de îngrijire a copilului sunt femei.

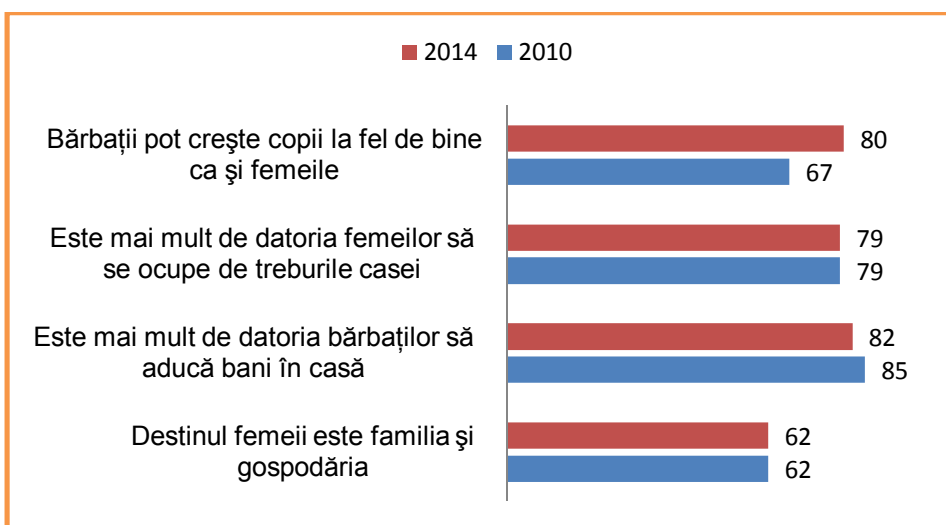

Figura 9: Percepțiile populației față de rolurile tradiționale ale femeilor și cele a bărbaților.

Cu toate acestea, vom menționa, că în ultimii opt ani s-au îmbunătățit percepțiile generale față de rolul femeilor în politică, tendință fiind coroborată și de faptul, că la nivel local sunt alese mai multe femei pentru funcțiile electiv.

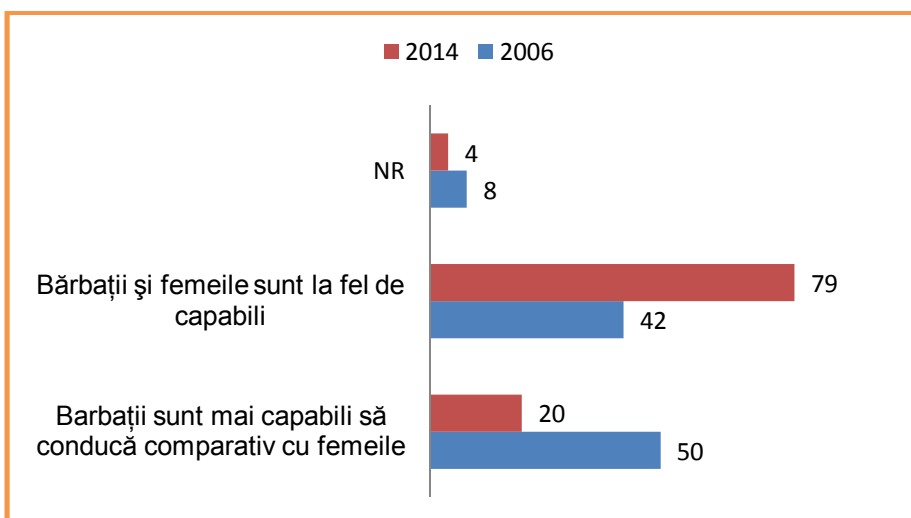

Figura 10: Percepțiile populației față de implicarea femeilor în politică.

⁶ Fenomenul discriminării în Moldova: Percepțiile populației, Studiu comparativ, Chișinău 2015

9.Sănătate

	2009	2014
Valoarea Indexului Egalității de Gen	59	58
Valoarea sub Index Accesul la Resurse	73	71

Se menține o diferență considerabilă în speranța de viață a femeilor și bărbaților. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că: (i) rata mortalității în rîndul bărbaților predomină, cu o singură excepție (cea a bolilor aparatului circulator, vezi tabelul de mai jos, (ii) rata prevalenței bolilor cronice (cu excepția bolilor aparatului circulator și endocrine) este mai mare în rîndul bărbaților.

Cauzele de deces	Barbati	Femei
Boli infecțioase si parazitare	21,1	5,96
Tumori maligne	200,13	136,49
Boli ale aparatului circulator	600,1	681,81
..infarctul acut al miocardului	72,48	32,35
Boli ale aparatului respirator	69,26	28,28
..pneumonie acută	37,17	12,63
Boli ale aparatului digestiv	109,01	94,99
..ciroze ale ficatului	78,44	72,28
Malformații congenitale,deformații si anomalii cromozomiale	5,38	3,41
Accidente, intoxicații si traume	139,81	34,84
..leziuni auto-provocate	29,11	4,5
..agresiuni, omucideri	7,66	2,87

Tabel 5: Rata mortalității pe principalele cauze de deces pentru anul 2014.

Majoritatea inegalităților din domeniul sănătății, pot fi explicate prin diferența de comportament dintre femei și bărbați. Rata deceselor cauzate în special de elemente comportamentale (agresiuni, accidente, boli ale aparatului respirator, cele ale aparatului digestiv) este mult mai mare în rîndul bărbaților comparativ cu cea a femeilor. Adresabilitatea la medic a bărbaților, indiferent de vârsta acestora, este mai mică decât cea a femeilor (vezi figura 11); rata fumătorilor și cea de consum a alcoolului este mult mai mică în rîndul femeilor. Toate aceste aspecte comportamentale, de gen, contribuie semnificativ la inegalitățile de gen din sănătate.

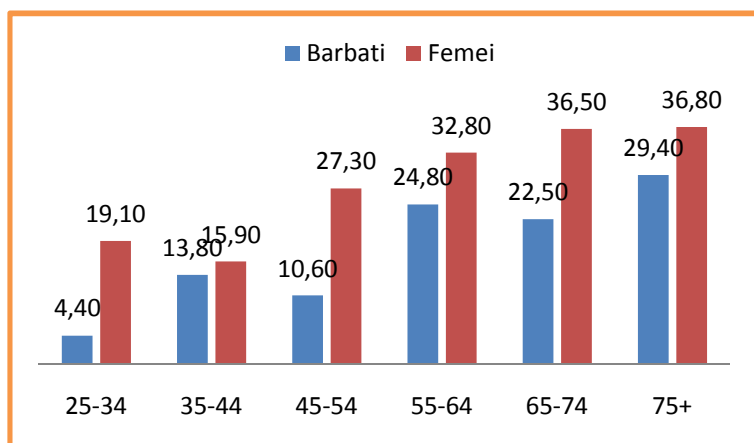

Figura 11: Adresabilitatea la medic, 2010

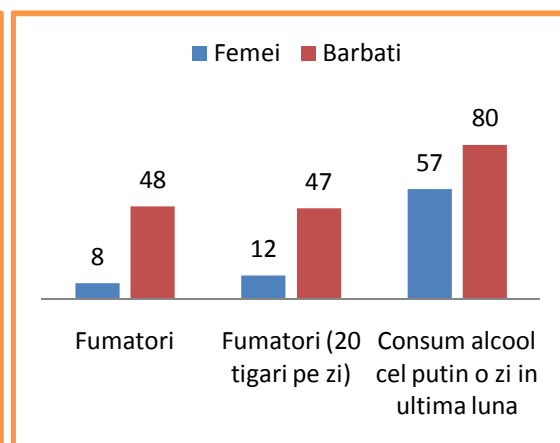

Figura 12: Rata de consum al alcoolului și a fumătorilor

Anexa 1: Calculele Indexului pe domenii

Piața Muncii

Indicatori	2009		2014		Raportări	Raportări
	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	2009	2014
Rata de ocupare (%)	42,6	37,7	42,1	37,4	88,50	88,84
Rata de ocupare a persoanelor cu vârsta cuprinsă între 25-49 de ani, care au cel puțin un copil de 0-6 ani (%)	62,4	58,8	54	38,9	94,23	72,04
Segregarea pe orizontală a pieței muncii	0.58		0,58		58,00	58,00
Segregarea pe verticală a pieței muncii	0.53		0,55		53,00	55,00
Ponderea persoanelor ocupate în sectorul informal non agricol (%)	20,8	11,4	18,3	7,5	54,81	40,98
Index					70	63

Politică

Indicator	2009		2014		Raportări	Raportări
	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	2009	2014
Ponderea candidaților în cadrul alegerilor Parlamentare (%)	71,6	28,4	69,95	30,05	39,66	42,96
Ponderea deputaților în Parlament (%)	75,24	24,76	78,22	21,79	32,91	27,86
Ponderea candidaților pentru funcția de consilier local (%)	71,6	28,4	70,2	29,8	39,66	42,45
Ponderea candidaților la funcția de primar (%)	81,1	18,9	77,5	22,5	23,30	29,03
Ponderea persoanelor alese în funcția de primar (%)	81,49	18,51	79,5	20,5	22,71	25,79
Index					32	34

Educație

Indicator	2010		2014		Raportări	Raportări
	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	2009	2014
Ponderea studenților în domeniile cu profil exact (științe exacte, inginerie, tehnologii de fabricare, tehnologie chimică, arhitectură și construcții) %	39,22	14,36	34,88	11,11	36,61	31,85
Ponderea studenților în domeniile cu profil umanist (arte, științe umanistice, științe politice, științe sociale, asistența socială, științe ale comunicării) %	13,42	37,24	13,05	38,76	36,04	33,67
Ponderea studenților din programele de învățământ superior %	43,2	56,8	42,5	57,50	76,06	73,91
Ponderea studenților în educația terțiară %	68,9	31,1	65,7	34,3	45,14	52,21
Ponderea persoanelor (25-64 ani) care au studii superioare %	15,76	18,97	17,11	22,27	83,08	76,83
Index					55	54

Accesul la Resurse

Indicator	2009		2014		Raportări	Raportări
	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	2009	2014
Salariul mediu net lunar (2009=2011)	3252,9	2856,6	3630,5	3189,5	87,82	87,85
Pensia medie	891,3	764,8	1268,13	1050,44	85,81	82,83
Ponderea de venituri din activitatea salarială în gospodării după capul gospodăriei, %	48	39,8	44,1	36,7	82,92	83,22
Ponderea de venituri din activitatea individuală non agricolă după capul gospodăriei, %	7,6	4,4	8,2	3,4	57,89	41,46
Ponderea veniturilor din prestații sociale după capul gospodăriei, %	15,6	21,4	18,5	23,6	72,90	78,39
Index					77	75

Percepții și Stereotipuri

Indicator	Index 2010	Index 2014
Destinul femeii este familia și gospodăria	38	38
Femeile nu au ce căuta în politică	70	78
Femeile sunt mai puțin capabile și nu pot ocupa funcții de conducere	68	79
Este mai mult de datoria bărbaților să aducă bani în casă	15	18
Este mai mult datoria femeilor să se ocupe de treburile casei	21	21
Index	42	47

Sănătate

Indicator	2009		2014		Raportări 2009	Raportări 2014
	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei		
Bolile aparatului respirator la 100 000 de locuitori	89,6	41,8	69,3	28,3	46,65	40,84
Morbiditatea prin tumori maligne la 100 000 locuitori	233,6	218,1	259,1	239,9	93,36	92,59
Durata medie de speranță de viață	65,3	73,4	67,6	75,5	88,96	89,54
Mortalitatea generală a populației, bolilor aparatului circulator, la 100 000 locuitori	633,7	690,5	600,1	681,8	91,77	88,02
Mortalitatea generală a populației, bolilor aparatului digestiv, la 100 000 locuitori	123,6	108	109	95	87,38	87,16
Traume și otrăviri, la 100 000 de locuitori	156,1	42,4	139,8	34,8	27,16	24,89
Index					73	71